FEDERAŢIA SINDICATELOR LIBERE DIN ÎNVĂŢĂMÂNT
FEDERATION DES SYNDICATS LIBRES DE L'ENSEIGNEMENT
FREE TRADE UNION FEDERATION IN EDUCATION
ROMÂNIA
BUCUREŞTI, Bd. Regina Elisabeta, nr. 32, sect. 5, cod 050017
Tel. (+4)021.315.16.95, 021.315.78.70, Fax. (+4)021.312.58.37
www.fsli.ro **fsli@fsli.ro**

Nr. 567/26.11.2019

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
BIROUL REGIAȚII PUBLICE
Nr. 1678/A/ 27.11.2019.

Către,
Senatul României,
Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport,
Domnului Președinte Liviu Marian Pop,

Domnule președinte,

Cea mai importantă problemă cu care se confruntă în acest moment învățământul preuniversitar este cea generată de modificările introduse la art. 66 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 221/2019 pentru modificarea şi completarea Legii educaţiei naţionale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 929/19.11.2019.

Federației Sindicatelor Libere din Învățământ apreciază că modificările aduse art. 66 din Legea nr. 1/2011, nu pot fi aplicate de la data de 01.09.2020, ci este necesară aplicarea graduală a acestor dispoziții, având în vedere următoarele argumente:

I. Starea de fapt

1) Măsura reducerii numărului mediu de ore în învățământul gimnazial la 25 atrage, în mod direct, nevoia de scădere a numărului de ore pentru fiecare an școlar din acest nivel de învățământ. Astfel:

- la clasa a V-a, numărul de ore din planul cadru de învățământ (Anexa nr. 2 la O.M.E.N. nr.3590/2016) are o medie de 27 ore/săptămână (minimum 26 de ore, maximum 28 de ore); în consecință, este nevoie de **o scădere de 2 ore pentru** încadrarea în prevederile modificate prin Legea nr. 221/2019;
- la clasa a VI-a, numărul de ore din planul cadrul este de 29 ore/ săptămână (minimum 28 de ore, maximum 30 de ore); în consecință, este nevoie de **o scădere de 4 ore** pentru respectarea art. 66 modificat prin legea mai sus menționată;

- la clasa a VII-a, numărul de ore din planul cadrul este de 32 ore/ săptămână (minimum 31 de ore, maximum 34 de ore); în consecință, este nevoie de **o scădere de 7 ore**;
- la clasa a VIII-a numărul de ore din planul cadrul este de 32 ore/ săptămână (minimum 31de ore, maximum 34 de ore); în consecință, este nevoie de **o scădere de 7 ore**;

2) În cazul planurilor cadru pentru învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale, la numărul de ore ce trebuie reduse pentru aplicarea dispozițiilor art. 66, astfel cum acesta a fost modificat prin Legea nr. 221/2019, mai sus prezentate, trebuie adăugate **aproximativ 2 ore**, ținând cont că elevii din această categorie studiază suplimentar ore de limba maternă și istoria și tradițiile minorității.
3) În cazul planurilor cadru pentru învățământul integrat, **scăderile prezentate la punctul 1) trebuie suplimentate cu aproximativ 5 ore**.

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ consideră că, la data elaborării proiectului legii de modificare și completare a Legii educației naționale nr. 1/2011 nu a fost avut în vedere **impactul social al măsurilor propuse, în condițiile în care, prin diminuarea numărului de ore, așa cum se prevede în Legea nr. 221/2019, aproximativ 20.000 de posturi ar trebui să dispară de la data de 1 septembrie 2020!**

II. Aspecte problematice

Condițiile concrete de aplicare a măsurii sunt influențate negativ de lipsa unor informații importante cu privire la această reglementare, care să permită orientarea decidenților:

- Media este calculată **la nivelul fiecărui an sau pe întreg ciclul gimnazial**? (cu alte cuvinte, este posibil să avem ani cu un număr mai mare de 25 de ore, dacă avem ani cu un număr mai mic? Sau valoarea de 25 ore/săptămână trebuie respectată de fiecare an de studiu din gimnaziu?
- Care este marja acceptată de medie? De exemplu, este posibil să avem doi ani școlari cu o medie de 25 ore și alți doi ani școlari cu 26 de ore?
- Este posibilă aplicarea prevederii **la orele de trunchi comun**? Oferta de CDS, în spiritul ei, depinde de condițiile locale și ar trebui să nu fie afectată de această măsură;
- Cum planul cadrul are plaja orară și cu un număr minim-maxim de ore pentru fiecare an de studiu, reglementarea are în vedere **valorile calculate ca medii între cele două?**

În prezent, există cel puțin trei categorii de plan cadru la gimnaziu: școlile obișnuite, școlile cu predare în limbile minorităților naționale și școlile cu învățământ integrat și suplimentar. Reducerea și media de 25 de ore/ săptămână se aplică tuturor celor trei categorii?

- Care sunt modalitățile de implementare a măsurii **din perspectiva curriculară**: este posibilă o implementare treptată? Se începe cu clasa a V-a sau se aplică în toate clasele de gimnaziu?
- În ce măsură profilul de formare al absolventului de gimnaziu, care a orientat elaborarea programelor școlare pentru învățământul gimnazial este afectat de reducerea numărului de ore de studiu? Care sunt competențele ce riscă să aibă un context insuficient de formare?
- **Ce se va întâmpla cu mișcarea de personal pentru anul școlar 2020/2021, acțiune care începe din luna ianuarie 2020, atâta timp cât este imposibil de stabilit în maximum o lună care sunt orele care trebuie să dispară din planul cadru, începând cu data de 1 septembrie 2020?**

III. Soluții și scenarii de implementare

1. Reducerea numărului de ore nu se poate realiza decât prin **eliminarea unor discipline** (în special cele care au o oră pe săptămână) sau prin **reducerea distribuției orare,** în cazul disciplinelor care se studiază cu mai mult de o oră pe săptămână.
2. Păstrarea disciplinelor de trunchi comun și eliminarea orelor de CDS nu este o soluție posibilă, pentru că, în prezent, CDS are o alocare minimă de numai o oră/ săptămână. De asemenea, tendințele la nivel internațional sunt de dezvoltare a ofertei la nivelul școlii și de creștere a autonomiei (și responsabilității) unității de învățământ în managementul curricular.
3. Implementarea măsurii, la toate clasele de gimnaziu, din anul școlar următor (2020-2021) este soluția ce generează importante incoerențe și provocări la nivelul curriculumului scris/predat. Studiul unor discipline se poate întrerupe brusc (de exemplu, un elev de clasa a VII-a poate să nu mai studieze educație socială sau educație plastică), în condițiile în care programele școlare au avut în vedere competențe generale formate printr-o alocare orară specifică pentru fiecare an de studiu. Elevii vor avea dovada că au studiat degeaba în anii anteriori disciplinele eliminate și că sunt victime ale unor experimente și reforme nefericite!

4. Şi în cazul disciplinelor care pierd ore regăsim această problemă: **competenţele generale formate de aceste discipline nu pot fi dezvoltate dacă se reduce alocarea orară**, fiind nevoie de o regândire a întregului parcurs de învăţare al elevului. Există riscul (probat în anii trecuţi de disciplina Istorie) în care reducerea cu o oră nu s-a operat decât în orar, programa, manualele şi chiar profesorii continuând să predea, ca şi cum alocarea nu fusese afectată!

5. Implementarea din anul şcolar viitor, începând cu cohorta clasei a V-a poate fi, la prima vedere, o soluţie mai raţională, însă ridică, de asemenea, importante bariere - din perspectiva coerenţei achiziţiilor din învăţământul primar cu cele din gimnaziu: actualele programe de gimnaziu au avut în vedere parcursul de învăţare şi competenţele formate în învăţământul primar şi cele două niveluri de învăţământ nu pot fi disociate;

6. Este important să fie folosită **oportunitatea revizuirii programelor şcolare** din învăţămânul primar în perioada imediat următoare, pentru analizarea modalităţilor posibile de reconfigurare a curriculumului de gimnaziu (planuri cadru şi programe şcolare);

7. Apare logică <u>măsura de introducere a acestei modificări în gimnaziu după cel puţin 4 ani</u> în care elevii se vor familiariza cu un parcurs diferit de cel al colegilor mai mari;

8. O astfel de perspectivă **oferă timp si coerenţă** unui demers care a fost în trecut accelerat în mod nefiresc, cu consecinţele pe care le cunoaştem. De exemplu, e bine de ştiut că întârzierile mari în elaborarea planului cadru la gimnaziu au redus la mai puţin de 6 luni procesul de elaborare a programelor scolare!

9. Nu trebuie să ignorăm faptul că ne aşteaptă, în viitorul apropiat, provocarea de a oferi elevilor care sunt acum în clasa a VII-a, **un nou curriculum si la liceu** (în anul scolar 2021/2022). Nu putem să avem o permanentă reformă a învăţământului primar şi gimnazial, fără ca schimbările să fie în mod sistematic corelate şi cu nivelul liceal. O bună planificare în timp a tuturor acestor iniţiative poate asigura un cadru adecvat, în care măcar resursele de timp, dacă nu şi alte resurse, să fie conform nevoilor!

10. De asemenea, este necesar ca implicaţiile modificărilor planului cadru să fie analizate în mod riguros, atât pentru pentru şcolile de masă, pentru cele cu predare în limbile minorităţilor naţionale, cât şi pentru şcolile cu predare integrată; este foarte probabil că, şi pentru acestea, vor fi necesare

și modificări ale programelor școlare (unele nefinalizate nici până în prezent!).

Domnule Președinte,

În opinia Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, argumentată mai sus, pașii care trebuie urmați în perioada imediat următoare de către Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport din Senatul României sunt:

1. Să elaboreze un proiect de lege prin care să se proroge aplicarea art. 66, modificat prin Legea nr.221/2019, începând cu anul școlar 2024/2025 și, totodată, să se modifice prevederile acestei legi astfel încât să conțină dispoziții exprese privind numărul de ore din planurile cadru pentru școlile din învățământul de masă, pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale, cât și pentru cele cu program sportiv sau de artă integrat sau suplimentar;
2. Să elaboreze un proiect de lege de modificare a Legii educației naționale nr. 1/2011, prin care să se reducă numărul de elevi la clasă;
3. Să inițieze un proiect de lege prin care să se dea posibilitatea cadrelor didactice să își completeze norma de pedare-învățare-evaluare și de istruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și elevilor în clasă și cu alte ore de activitate didactică;
4. Să propună pilotarea noilor planuri cadru, timp de un an, pentru a nu se mai face experimente nefericite pentru întregul sistem de învățământ.

Acestea sunt o parte dintre problemele identificate de Federația Sindicatelor Libere din Învățământ, pe care le va genera aplicarea, începând cu anul școlar 2020-2021, a dispozițiilor art. 66 al Legii nr. 1/2011, astfel cum acestea au fost modificate prin Legea nr. 221/2019, precum și unele soluții pentru înlăturarea acestora. Avem convingerea că membri Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport a Senatului vor identifica cele mai bune soluții pentru sistemul național de învățământ preuniversitar de stat, consultând și reprezentanții salariaților din educație.

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ își exprimă, și pe această cale, disponibilitatea de a participa, prin reprezentanții și experții săi, la orice discuție menită să se găsească soluții pentru rezolvarea problemelor din învățământul preuniversitar.

Cu respect,

PREȘEDINTE,

Simion HANCESCU